

Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van oorlogsmonument te Zottegem

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011 en 9 september 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 27 september 2010 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen oorlogsmonument te Zottegem;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen op datum van 18 augustus 2011, zoals voorgelegd aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 6 oktober 2011,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

Wegens de artistieke, historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Oorlogsmonument WO I voor de gesneuvelden en burgerlijke slachtoffers van

Zottegem, gelegen te

Zottegem (Zottegem), Heldenlaan z. nr. ;

bekend ten kadaster:

Zottegem, 1ste afdeling, sectie A, perceelnummer zonder, op openbaar domein, met

inbegrip van perk en omringend ijzeren hekken,

zoals afgebakend op bijgevoegd plan

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Artistieke waarde:

Imposant en sterk architecturaal en figuratief uitgewerkt heldenmonument opgebouwd op een driedelig voetstuk in blauwe steen. Op het voetstuk staat een levensgrote engel in brons als symbool van vrede en de liefde voor het vaderland. In de rechterhand steekt hij een vaandel in de lucht; in de neergestekte linkerhand houdt hij een lauwerkrans. Naast hem een droevig, jong kind als symbool voor het nakomelingschap, dat hulde brengt aan de helden.

Op het voorplan van het voetstuk een bronzen expressieve beeldengroep, voorstellende een strijdende soldaat, gekwetst en vallende op zijn verbrijzeld kanon, met gebroken zwaard zich nog verdedigend tot zijn krachten het begeven. Naast hem ligt, neergevallen, een opgeëiste werkman, afgebeeld en al werkende bezweken. Op beide zijanten van de sokkel hangen de halfverheven beeltenissen in brons van de gefusilleerde burgers, Roels en Vanden Bossche. Aan de achterzijde liggen de "armoiries", een bronzen compositie van de soldatenuitrusting, en waarboven de namen prijken van de roemrijke gevallen.

Representatief voorbeeld voor het oeuvre van beeldhouwer Jules Vits uit Melle (gesigneerd). Jules Vits (1868-1935) werkte onder meer in het atelier van Aloïs De Beule. Tot aan de Eerste Wereldoorlog vervaardigde Jules Vits portretbustes, reliëfs en vooral hoogstaand religieus beeldhouwwerk. Later vervaardigde hij ook funeraire monumenten, portretten en elementen die konden ingepast worden bij woningbouw. Tijdens het interbellum realiseerde hij ook talrijke oorlogsgedenktekens in eigen land, zoals te Geraardsbergen, Wichelen, Zottegem, Aarsele, Overpelt en Achel, maar ook in Frankrijk. In zijn werk zitten zowel elementen uit de neogotiek, de art nouveau, de art deco en het monumentaal realisme.

Historische waarde:

Oorlogsgedenkteken WO I in 1921 opgericht, als een gevolg op de indrukwekkende begrafenis op 27 juli 1919 van twee terechtgestelde medeburgers, Léonce Roels, notaris en Disideer Vanden Bossche, ijzerenwegbediende en tevens tot herdenking van de vele doden van de stad Zottegem,

Sociaal-culturele waarde:

Als zijnde de materialisatie van het herdenken van een collectief trauma.

Als voorbeeld van de wijze waarop een lokale gemeenschap of klasse haar gedode medeburgers eert. De notarissen hadden een groot deel van het praalmonument gefinancierd als hommage aan hun terechtgestelde confrère.

Groots beeldbepalend, ruimtelijk element in de zichtas van de Heldenlaan met de Markt. Reeds gelegen binnen het beschermde stadsgezicht "stadscentrum van Zottegem, gevormd door de Markt en aansluitende straten", beschermd bij KB van 22 mei 1981.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009 en 10 juni 2011. (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010 en 2 augustus 2011)

Brussel,

24 NOV. 2011

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS